

Development of the Parent Form Attachment Styles Scale for Children Aged 3-6: A Psychometric Validity and Reliability Study

3-6 Yaş Çocuklarının Bağlanma Stilleri Ölçeği Ebeveyn Formu'nun Geliştirilmesi: Psikometrik Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

İdris Kara^{1*}, Metin Çelik²

¹ Siirt University/Üniversitesi, Siirt, Türkiye.
idriskara@siirt.edu.tr

² Siirt University/Üniversitesi, Siirt, Türkiye.
metincelik@siirt.edu.tr

*Corresponding Author / Sorumlu Yazar

Dates/Tarihler
Received/Gönderim: 08/09/2025
Accepted/Kabul: 04/12/2025
Published/Yayımlama: 20/05/2026

Citation/Atıf
Kara, İ., & Çelik, M. (2026). Development of the Parent Form Attachment Styles Scale for Children Aged 3-6: A Psychometric Validity and Reliability Study [3-6 Yaş Çocuklarının Bağlanma Stilleri Ölçeği Ebeveyn Formu'nun Geliştirilmesi: Psikometrik Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması]. *MSKU Journal of Education [MSKU Eğitim Fakültesi Dergisi]*, 13(1), 46-69. DOI: 10.21666/muefd.1780043

The copyright of the published article belongs to its author under Creative Commons (CC) BY 4.0 license. To view a copy of this licence, visit: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Abstract

This study examined the validity and reliability of the Attachment Styles Scale–Parent Form, developed to assess attachment styles in children aged 3–6 years. For validity and reliability analyses, data were collected from 480 parents selected through convenience sampling. Reliability analyses indicated Cronbach's alpha coefficients of .75 for secure attachment, .75 for anxious attachment, and .78 for avoidant attachment. Confirmatory factor analysis results demonstrated that the model fit indices were within acceptable ranges, supporting the construct validity of the scale. In addition, all items showed satisfactory item discrimination indices, providing evidence for strong internal consistency. Item factor loadings ranged from .44 to .50 for secure attachment, .37 to .79 for anxious attachment, and .51 to .76 for avoidant attachment. The findings further indicated that the scale demonstrated convergent and divergent validity and maintained measurement invariance across gender. Criterion validity results showed theoretically consistent relationships with emotion regulation, lability, and negativity. Overall, the scale can be considered a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Attachment Styles, Scale Development, Validity, Reliability, Early Childhood.

Özet

Bu çalışmanın amacı, 3–6 yaş çocuklarının bağlanma stillerini değerlendirmeye yönelik olarak geliştirilen Bağlanma Stilleri Ölçeği – Ebeveyn Formu'nun geçerlik ve güvenirliliğini incelemektir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlilik analizlerini gerçekleştirmek için uygun örneklem yöntemiyle 480 ebeveyne ulaşılmıştır. Bağlanma Stilleri Ölçeği Ebeveyn Formu'nun güvenirlilik analizleri sonuçlarına göre Cronbach Alfa değerleri güvenli bağlanma için .75, kaygılı bağlanma için .75 ve kaçınan bağlanma için .78 olarak bulunmuştur. Ölçeğin yapı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilen DFA sonuçları, model uyumunun kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Ayrıca tüm maddelerin madde ayırt edicilik indeks değerlerinin iyi düzeyde olması, ölçeğin iç geçerliliğinin güçlü olduğunu kanıtlıdır. Madde faktör yüklerinin ise güvenli bağlanma için .44 ile .50, kaygılı bağlanma için .37 ile .79 ve kaçınan bağlanma için .51 ile .76 arasında olduğu görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin hem yakınsak hem de iraksak geçerliğe sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, ölçeğin cinsiyetler arasında ölçüm değişmezliğini sağladığı tespit edilmiştir. Ölçüt geçerliliği sonuçlarına göre güvenli bağlanma duygu düzenleme ile pozitif; değişkenlik-olumsuzluk ile negatif anlamlı ilişkilere sahiptir. Kaygılı ve kaçınan bağlanmanın duygu düzenleme ile negatif; değişkenlik-olumsuzluk ile de pozitif anlamlı ilişkileri olduğu saptanmıştır. Geliştirilen ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma Stilleri, Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik, Erken Çocukluk.

INTRODUCTION

According to attachment theory, the early relationships a person forms with their caregivers have a significant impact on all stages of their development (Bowlby, 1982; Ainsworth et al., 1978). This theory states that attachment relationships can emerge in secure or insecure styles and that these styles directly affect fundamental psychological functions such as self-perception, social relationships, and emotion regulation (Cassidy, 1994; Mikulincer & Shaver, 2007). Early childhood attachment experiences have a significant impact on how individuals cope with stress, empathize, and form close bonds later in life (Sroufe, 2005; Thompson, 1994).

Much of the research conducted within the context of attachment theory has focused on measuring this concept and systematically classifying attachment patterns. The "Strange Situation Test" was developed by Ainsworth et al. (1978) to observe and measure attachment styles in young children. However, the limitations and difficulties of this approach in practice have necessitated the use of alternative techniques and scales to measure attachment (Waters and Deane, 1985; Main and Solomon, 1990). Within this framework, many scales have been developed to assess attachment in adults, adolescents, and children. For example, the first self-report scale to measure adult attachment styles was developed by Hazan and Shaver (1987); Bartholomew and Horowitz (1991) expanded this field by proposing a four-dimensional model. Subsequently, one of the most widely used tools in attachment studies has been the Experiences in Close Relationships (ECR) scale developed by Brennan, Clark, and Shaver (1998).

Research in Türkiye has also produced a substantial body of work on the development and adaptation of attachment scales. Sümer and Güngör (1999) examined the secure, anxious, and avoidant aspects of adult attachment styles by adapting them to Turkish culture. Similarly, Çetinkaya and Gençöz (2006) conducted adaptation studies of scales measuring romantic attachment, while Selçuk et al. (2005) investigated the connection between attachment styles and individual differences. Furthermore, Çelik and Türk (2024) adapted the short form of the attachment styles scale developed by Feeney et al. (1994) and created by Iwanaga et al. (2018) to Turkish culture. None of the relevant scales were designed for early childhood samples. However, the Toy Family Story Completion Scale (TOBAH) was developed by Cassidy (1988). The scale essentially aims to reveal attachment representations through children completing baby family stories. In addition, the Attachment Q-Sort, created by Waters and Deane (1985), stands out as an important tool for assessing secure attachment styles in preschool children. While the relevant data collection tools are observation-based instruments that aim to reveal children's attachment representations through behavior and story completion, the scale developed in this study is a data collection tool that assesses children's attachment styles through parental observations.

Attachment scales have been used not only to classify attachment styles but also to explain individuals' psychological adjustment, emotion regulation, and social relationships (Kobak et al., 1993; Mikulincer et al., 2003). Scales specifically designed for early childhood aim to measure the child's emotional climate, parental responsiveness, and relational security (Berlin et al., 2008; Groh et al., 2017). However, it is noteworthy that the number of attachment scales specific to early childhood that are valid and reliable is limited in the literature (Fearon & Belsky, 2016). The vast majority of existing measurement tools are based on parental reports or observation, which creates certain limitations in practice (Van IJzendoorn et al., 2004). Furthermore, in a study on the Turkish adaptation of the Insecure Attachment Screening Inventory (Acar & Soydan, 2023), the three-factor structure of the scale was confirmed. The internal consistency coefficient of the scale was shown to be at an acceptable level. However, this study was an adaptation study and did not include advanced psychometric analyses. This research is not an adaptation study; rather, it addresses attachment structure in the context of reported average variance explained (AVE) and composite reliability (CR) values, criterion validity, and measurement invariance. Furthermore, attachment structure was examined through the dimensions of insecure attachment. In this study, attachment structure was examined to encompass both secure and insecure attachment dimensions. The developed scale was evaluated in terms of CR, AVE, criterion validity, and measurement invariance.

Recent studies emphasize the need to develop culturally specific attachment scales and adapt them appropriately for different age groups (Karakuş, 2012; Turp, 2020). Early childhood is a period when attachment styles are most clearly observed and provide critical data for predicting future psychosocial

adjustment (Sroufe, 2005). Thus, developing an attachment scale for children contributes to the theoretical literature and plays an important role in psychological assessment, educational planning, and early intervention processes in practice.

The problem addressed in this study is the lack of a valid and reliable attachment scale that can be used in the preschool period. Within the framework of attachment theory, this deficiency makes it difficult to understand how children regulate their emotions and develop socially and emotionally. Consequently, creating an attachment scale for preschool children is of great importance not only for generating scientific knowledge but also for guiding early childhood education, supporting families, and early detection of psychosocial risks.

METHOD

Research Model

This study used a cross-sectional scale-development design (Karasar, 2014). We conducted validity and reliability analyses for the Attachment Styles Scale – Parent Form, developed to assess the attachment styles of children aged 3-6.

Item Development Process

In the item development process, the literature related to attachment theory was first examined in detail. During this review process, developed scales related to attachment styles were analyzed. Within this framework, the scales were evaluated in terms of item number, dimensions, and content. Based on the theoretical framework, we drafted items to capture observable attachment behaviors in 3–6-year-old children via parent report. We ensured that the draft items were clear, age-appropriate, and grounded in observable behavioural indicators. At the end of all these processes, a pool of 40 items was created to cover the sub-dimensions of secure, anxious, and avoidant attachment styles.

Content Validity

Expert opinion was sought for content validity. We consulted 10 experts (two psychologists, two child-development specialists, three psychological counsellors, and three preschool teachers) with experience in attachment research. The field experts evaluated the suitability of the candidate items for measuring attachment styles and whether they were sufficient in terms of content. Several approaches are available for content validation; we used Lawshe's method. In this method, items are accepted or rejected based on threshold values created according to the number of experts. For example, according to the evaluation of 10 experts, items must have a KGO value of at least 0.62 (Lawshe, 1975). Ten items falling below this value were removed from the scale. In addition, the form presented to the experts included a section where they could write corrections. Necessary corrections were made to some items based on the experts' suggestions. As a result of content validity, a total of 30 items were obtained.

Facial Validity

To assess the suitability of the scale items in terms of language, expression, and comprehensibility, a 30-item form was submitted for evaluation by a faculty member specializing in the Turkish language. Necessary adjustments were made based on the experts' recommendations. For example, the word "very" was removed from the item "does not want to be very close to me." The draft form was then administered to 24 parents with children aged 3-6 to assess whether the items were understandable. Based on the feedback received, revisions were made to some items. The revisions were intended to improve clarity. A five-point Likert scale was used to determine participant opinions regarding the items included in the scale. Accordingly, responses to the items were scored between "Never (1)" and "Always (5)". The draft form of the scale was finalized based on this structure.

Data Collection Process and Participant Group

The data for the study were collected from parents of children aged 3-6. Before collecting the data for the study, an ethics committee report was obtained from the Siirt University Ethics Committee. Participants were informed about the purpose of the study and voluntary participation. In addition, informed consent was obtained from all participants. During the data collection process, kindergartens and nurseries in the

center of Siirt province were visited. The research forms were distributed to parents through preschool teachers working at the relevant institutions. Convenience sampling was used in the research. Data was collected from 300 parents for Exploratory Factor Analysis (EFA). Data was also collected from 180 parents for Confirmatory Factor Analysis (CFA). There are different opinions regarding sample size in scale development studies. For example, opinions include that the sample size should be 10 times the number of items (Kline, 1994), at least 5 times the number of items in the scale (Gürbüz & Şahin, 2018), or that there should be at least 100 participants (Hair et al., 2014). As a result, a sample size that meets the criteria proposed in the current study has been achieved. Table 1 presents the sociodemographic characteristics of the sample.

Table 1 shows that 59.6% of participants are female and 40.4% are male. 48.3% of children participating in the study are girls, and 51.7% are boys. The majority of participants perceived their socioeconomic status as average (57.9%). Furthermore, the average age of participants was 34.2, while the average age of children was 5.3.

Table 1. Sociodemographic Characteristics of Participants

Variables	Categories	n	%
Parent Gender	Female	286	59.6
	Male	194	40.4
Child's Gender	Female	232	48.3
	Male	248	51.7
	Literate	18	3.7
	Elementary	70	14.5
Educational Status	Middle School	85	17.7
	High School	97	20.2
	Bachelor's degree	170	35.4
	Postgraduate	40	8.3
	Democratic	172	35.8
Perceived Parental Attitude	Authoritarian	134	27.9
	Overprotective	107	22.3
	Permissive	67	14.0
	Very poor	2	.4
Perceived Socioeconomic Level	Poor	32	6.7
	Average	278	57.9
	Good	152	31.7
	Very good	16	3.3
Total		480	100

RESULTS

Exploratory Factor Analysis (EFA)

Before conducting Exploratory Factor Analysis (EFA), the data were evaluated in terms of normal distribution, multiple normal distributions, outliers, and missing values, and sample adequacy (Büyüköztürk, 2018). First, it was determined whether all items showed distribution by looking at the kurtosis and skewness values. In this context, two items (I2 and I11) were excluded from the analyses. The suitability of the sample for factor analysis was determined by looking at the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) value. This value must be above .60. Furthermore, the Bartlett Sphericity Test was used to determine whether the relationships in the correlation matrix were sufficient for factor analysis. The result of this test must be significant (Büyüköztürk, 2018). The KMO value is .806. According to Tavşancıl (2019), a value of .80 and above is considered very good. In addition, the Bartlett's Test of Sphericity results were also found to be significant ($\chi^2 = 3668.75$, $df = 703$, $p < .001$). According to this result, the data show a multiple normal distribution. Furthermore, this value indicates that there is a sufficient level of correlation between the variables.

There are many methods for determining the factor structure of a scale. Different methods are used to determine the number of factors. One of them is to determine the number of factors by referring to theoretical foundations. According to attachment theory, attachment styles consist of three sub-dimensions: secure, anxious, and avoidant. Therefore, the number of factors in the study was limited to three, in line

with the theoretical framework. However, the eigenvalues of the factors, the variance explained by the factors, and the scree plot were also examined. An eigenvalue above 1 is necessary for a factor to be considered meaningful (Green & Salkind, 2010). Furthermore, in the scree plot, the explanatory power of the added factors decreases from the point where the curve begins to level off. These factors do not contribute meaningfully to the model (Can, 2016). However, assuming that there may be a relationship between the factors, the Promax rotation method was preferred among the oblique rotation methods (Gürbüz & Şahin, 2018).

When deciding which items to remove from the scale, the factor loadings were first examined. For an item to represent its factor, its factor loading is expected to be at least .45 (Büyüköztürk, 2018). In the current study, 14 items with factor loadings below .45 were excluded from the analysis. Subsequently, the common variance values of the items were examined. If this value is below .20, it is recommended that the relevant item be removed from the scale. Consequently, four items that did not meet this criterion were removed from the scale. Additionally, two interdependent items were excluded from the analyses. A interdependent item is an item that has sufficient load values on two different factors, but the difference between the factor load values is below .10 (Tavşancıl, 2019). As a result of the analysis, a total of 20 items that did not meet the necessary criteria were removed from the scale. As a result, a scale consisting of a total of 18 items and 3 dimensions was obtained. As seen in Figure 1, there is no significant break in the graph after the third component. There are only three factors with eigenvalues above 1. This indicates that the scale consists of a three-factor structure.

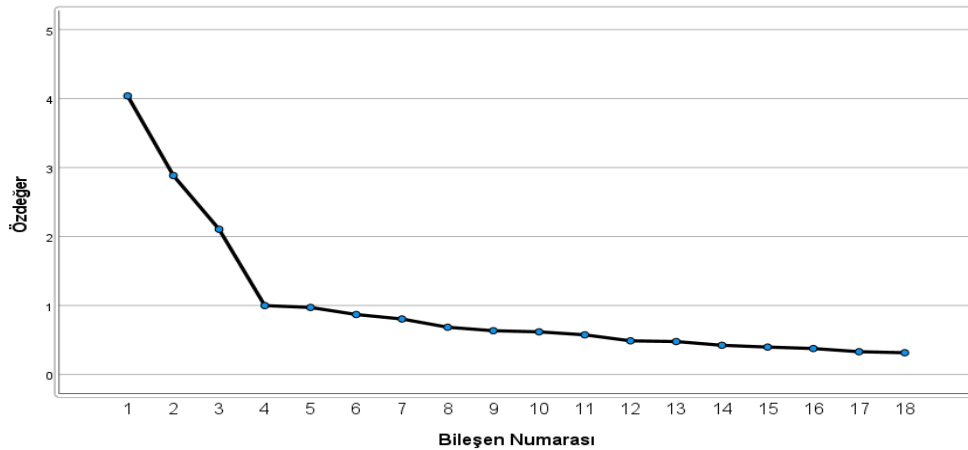


Figure 1. Line Graph

Table 2 presents the descriptive statistics of the items.

Table 2. Descriptive Statistics for Items of the Attachment Styles Parent Form Scale for Children Aged 3-6

Items	M	S	Adjusted Item-Total Correlation	Common Factor Variances
Item 1	3.58	1.04	.340	.319
Item 2	3.63	1.33	.417	.391
Item 3	3.69	1.29	.497	.509
Item 4	3.51	1.16	.464	.498
Item 5	3.49	1.19	.572	.620
Item 6	2.30	1.19	.477	.391
Item 7	2.03	1.28	.570	.506
Item 8	1.88	1.30	.638	.592
Item 9	1.94	1.33	.617	.578
Item 10	1.79	1.33	.665	.631
Item 11	2.11	1.21	.538	.465
Item 12	2.28	1.22	.502	.41
Item 13	3.47	1.18	.444	.389
Item 14	2.97	1.22	.615	.565
Item 15	2.50	1.17	.636	.576
Item 16	2.57	1.20	.643	.601
Item 17	2.30	1.11	.582	.515
Item 18	2.23	1.11	.549	.473

Table 2 shows that the common variance values of the items range from .319 to .601. In addition, the values of the corrected item-total correlations range from .340 to .643. Table 4 presents the results of the exploratory factor analysis.

Table 3. Exploratory Factor Analysis Results

Items	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Item 1	.561		
Item 2	.626		
Item 3	.700		
Item 4	.694		
Item 5	.774		
Item 6		.602	
Item 7		.721	
Item 8		.775	
Item 9		.745	
Item 10		.796	
Item 11		.682	
Item 12			.608
Item 13			.620
Item 14			.757
Item 15			.763
Item 16			.767
Item 17			.694
Item 18			.663
Self-worth	4.039	2.884	2.105
Explained Variance	22.44	16.02	11.69
Total Explained Variance		50.161	

As shown in Table 3, the scale consists of eighteen items in total, with the first factor being 5, the second factor being 6, and the third factor being 7. The factor loadings of the items range from .561 to .796. Furthermore, the total variance explained is 50.161. In social science studies, a total variance ratio between 40% and 60% indicates that the scale has sufficient factorial validity (Tavşancıl, 2019).

Confirmatory Factor Analysis (CFA)

Confirmatory factor analysis was performed to validate the structure consisting of 18 items and 3 sub-dimensions obtained as a result of exploratory factor analysis. The results obtained were evaluated by considering model fit criteria, absolute fit values, residual-based fit values, and comparative fit values. The criteria proposed by Tabachnick and Fidell (2007), Bayram (2013), and Karagöz (2017) were used as a basis for evaluating the model fit values. Table 5 shows the values for good fit, acceptable fit, pre-modification fit, and post-modification fit. As seen in Table 5, the CFI, IFI, GFI, and GFI values are not within the predicted fit reference range. Therefore, some modifications were made. When the model's fit values are not within the desired ranges, the first step is to examine whether the observed variables in the measurement model significantly predict the latent variable (Doğan, 2015). In the current study, all observed variables are significantly linked to their factors (Yaşlıoğlu, 2017). After these steps, the error terms between the observed variables are correlated (starting with the highest first), and observed variables that show covariance with the error terms of more than one variable are removed from the model (Awang, 2012). In this way, m7, m14, and m18, which are related to the error terms of many items, were removed from the analysis. Table 5 shows that after the procedures were performed, the model achieved good fit values [$\chi^2/\text{degrees of freedom}$ -ratio = 1.4; CFI = .95; IFI = .95; GFI = .92; RMSEA = .04, SRMR = .05].

Table 4. Confirmatory Factor Analysis Fit Indices

DFA	X ² /df	CFI	RMSEA	IFI	GFI	SRMR	TLI
Good Fit	≤3	≥.95	≤.05	≥.95	≥.90	≤.05	>0.9
Acceptable Fit	3<-<5	≥.90	≤.08	≥.90	≥0.85	≤.08	>0.8
Pre-Modification Fit Values	1.9	.87	.07	.87	.87	.07	.85
Post-Modification Adaptation Values	1.41	.95	.04	.95	.92	.05	.94

Table 4 shows that the first-order CFA model fit indices meet the criteria for good fit. Figure 1 presents the model related to the first-order confirmatory factor analysis.

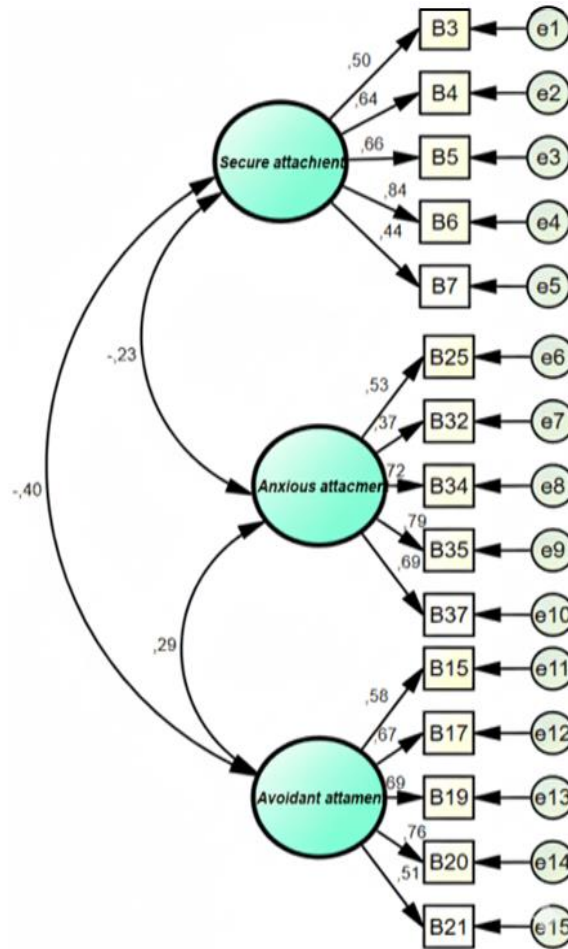


Figure 2. First-Order CFA Measurement Model

As seen in Figure 2, item factor loadings range from .37 to .84.

Convergent and Divergent Validity

For convergent validity, composite reliability (CR) and average variance extracted (AVE) values are used as criteria. It is stated that the AVE value should be above .50 (Shrestha, 2021). Furthermore, the condition $CR > AVE$ is also sought (Hair et al., 2014). However, if the AVE value is below .50, it is accepted that convergent validity is achieved if the CR value is greater than .60 (Fornell & Larcker, 1981; Shrestha, 2021). For divergent validity, the ASV and MSV values of a factor must be smaller than the AVE value (Hair et al., 2014). Furthermore, for divergent validity to be achieved, the square root of each factor's AVE value must be higher than that factor's correlations with other factors (Fornell & Larcker, 1981).

Table 5. Convergent and Divergent Validity

Factors	CR	AVE	ASV	MSV	MaxR(H)	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Anxious A.	.77	.408	.06	.08	.81	.64		
Avoiding A.	.78	.418	.11	.16	.80	.29	.65	
Secure A.	.76	.400	.10	.16	.82	-.23	-.40	.63

As shown in Table 5, CR values are above .60 for all dimensions. Furthermore, AVE values range between .40 and .42. Based on these results, it can be said that the scale has convergent validity. Furthermore, the AVE values for all dimensions are greater than the MSV and ASV values. However, the square root of the AVE value (.64, .65, and .63) is greater than the correlation value with other dimensions. Taken together, all these findings suggest that the scale has convergent and divergent validity.

Measurement Invariance

To determine whether measurement invariance was achieved in this study, chi-square (χ^2), CFI, RMSEA, and SRMR values were considered. In this context, changes in the relevant fit index criteria during model transitions were examined.

Table 6. Results Related to Measurement Invariance

Gender		χ^2	df	RMSEA	CFI	SRMR	$\Delta\chi^2$	Δdf	<i>p</i>	ΔCFI	$\Delta RMSEA$	$\Delta SRMR$
Model	Measurement Invariance											
Free Model	Formal	267.62	174	.041	.927	.0534				-	-	-
Model 1	Metric	274.14	186	.038	.931	.0541	6.52	12	.886	.004	-.003	.0007
Model 2	Scalar	287.61	201	.037	.932	.0541	13.47	15	.569	.001	-.001	.000
Model 3	Solid	312.11	216	.037	.925	.0547	24.5	15	.057	-.007	.000	.0006

According to some researchers, reporting ΔCFI is sufficient because it best reflects the relationship between latent variables and observed scores. However, especially in the scalar invariance stage, it is important to report $\Delta RMSEA$ in addition to ΔCFI (Chen, 2007; Cheung & Rensvold, 2002). According to Chen. (2007), in metric and scalar invariance analyses, a ΔCFI value less than 0.01 and an $\Delta RMSEA$ value less than 0.015 indicate that model fit is adequate across groups. Furthermore, for the $\Delta SRMR$ value, it is expected to be less than 0.03 for metric invariance and less than 0.015 for scalar invariance, which is a stricter limit. Therefore, when Table 6 is examined, it can be said that formal, metric, scalar, and strict measurement invariance is achieved according to the gender variable.

Item Discrimination

Within the scope of internal validity, an independent samples t-test was used to determine whether there was a significant difference between the lower 27% and upper 27% groups to assess the item discrimination of the scale. The findings are presented in Table 7.

Table 7. Results of the Independent Samples t-Test for the Lower 27% and Upper 27% Groups

Items	t Values	<i>p</i>
Item 1	9.81	<.01
Item 2	13.83	<.01
Item 3	15.25	<.01
Item 4	16.61	<.01
Item 5	7.45	<.01
Item 6	9.01	<.01
Item 8	4.99	<.01
Item 9	12.82	<.01
Item 10	13.27	<.01
Item 11	12.14	<.01
Item 12	12.64	<.01
Item 13	8.55	<.01
Item 14	9.20	<.01
Item 15	8.84	<.01
Item 17	7.88	<.01

Lower 27%=49 and Upper 27%=49

The t-values between the lower and upper groups for all items on the scale were found to be statistically significant.

Criterion Validity

At this stage, data collected from 150 individuals were analyzed for the convergence and divergence validity of the Attachment Styles Scale. So, the lability -negativity and emotional regulation subscales of the Emotion Regulation Scale were used. The relevant scale was developed by Shields & Cicchetti (1997).

The adaptation to Turkish was carried out by Altan (2006). The scale consists of 24 items in total and has two subscales. The lability -negativity subscale includes items related to impulsivity, reactivity, anger control, irritability, and inflexibility. The emotional regulation subscale includes items related to appropriate developmental behavior, empathy, appropriate emotional expression, and emotional awareness.

Table 8. Inter-Scale Correlations

Variables	1	2	3
1. Secure Attachment	-		
2. Anxious Attachment	-.34**	-	
3. Avoidant Attachment	-.40**	.36**	-
4. Lability -Negativity	-.38**	.30**	.46**
5. Emotional Regulation	.35**	-.33**	-.26**

**p < .01

Secure attachment is positively and significantly associated with emotional regulation ($r = .35$) and negatively and significantly associated with lability –negativity ($r = -.38$). Anxious attachment shows a significant negative association with emotional regulation ($r = -.33$) and a significant positive association with lability –negativity ($r = .30$). In addition, avoidant attachment is negatively and significantly associated with emotional regulation ($r = -.26$) and positively and significantly associated with lability –negativity ($r = .46$). These findings provide evidence for the convergent and divergent validity of the scale.

Findings Related to Reliability

We calculated Cronbach's alpha and McDonald's omega (ω) to assess internal consistency. The findings obtained in these analyses are presented in Table 9.

Table 9. Reliability Analysis Results of the Scale

	α	ω
Secure Attachment	.75	.76
Anxious Attachment	.75	.76
Avoidant Attachment	.78	.78

As shown in Table 9, Cronbach's alpha and McDonald's omega (ω) for all subscales were above .70. These values being .70 and above indicate that the scale is reliable.

DISCUSSION AND CONCLUSION

The Attachment Styles Scale for Preschool Children developed in this study has yielded results consistent with Bowlby's attachment theory. Furthermore, the results obtained reveal that the developed scale is a tool that allows for the reliable and valid assessment of attachment styles in early childhood. The results of this study show that the current difficulties in measuring attachment styles in the preschool period can be overcome. Traditionally, observation-based methods such as the Strange Situation Test or parent reports (Q-Sort) have been used to assess children's attachment styles (Waters & Deane, 1985; Van IJzendoorn et al., 2004). However, these methods are time-consuming and have limitations due to their sensitivity to cultural differences. The newly developed scale addresses these shortcomings by being both easy to administer and adaptable to cultural contexts.

Factor analysis findings show that the scale has a three-dimensional structure reflecting secure, anxious, and avoidant attachment styles. This result parallels Bowlby's (1982) attachment theory and Ainsworth et al.'s (1978) classifications based on the Strange Situation Test. However, it differs from the four-dimensional models used in adult attachment (Bartholomew & Horowitz, 1991), suggesting that attachment behaviors in the preschool period may have a simpler structure. This is consistent with theoretical approaches that suggest attachment development becomes more complex with age (Mikulincer and Shaver, 2007; Thompson, 1999). In particular, the high internal consistency of the secure attachment sub-dimension is consistent with studies showing how decisive this dimension is for social-emotional development in early childhood (Cassidy, 1994; Sroufe, 2005). The study shows that insecure attachment styles (anxious and avoidant) are distinguishable even in early childhood. This finding parallels the literature arguing that attachment styles cannot be reduced to a simple "secure-insecure" dichotomy (Bartholomew & Horowitz, 1991; Hazan & Shaver, 1987; Mikulincer & Shaver, 2007; Van IJzendoorn et al., 2004). Furthermore, the

similarity between the results obtained in this study's three-dimensional structure in children and those obtained in the scale adaptation studies conducted by Sümer and Güngör (1999) and Çelik and Türk (2024) for adults also supports attachment research in Turkey. Similarly, Seven (2006) found that attachment styles in children are directly related to parental behavior and that these attachment styles can be observed at an early age. At this point, the fact that the scale was developed specifically for early childhood contributes significantly to the literature.

RECOMMENDATIONS AND IMPLICATIONS

As in all studies, this study has certain limitations. First, the research data were obtained from a single region using a convenience sampling method, which may limit the generalizability of the findings. Another limitation is that the data were based on parental perceptions. Therefore, the use of the scale in future research and practice is recommended.

This scale provides a reliable and valid tool for assessing attachment styles in early childhood. It is expected to contribute new data to scientific research and serve as a practical tool for teachers and parents. In this way, it may become possible to understand children's attachment styles at an early age and, when necessary, initiate early intervention programs and psychoeducational support practices.

REFERENCES

- Acar, A., & Soydan, S. (2023). Bağlanma güvensizliği tarama envanterinin (2–5 yaş) Türkçeye uyarlama çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi (Journal of Early Childhood Studies)*, 7(2), 143–161. <https://doi.org/10.24130/eccdjecs.1967202372500>
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Erlbaum.
- Altan, Ö. (2006). *The effects of maternal socialization and temperament on children's emotion regulation* [Unpublished master's thesis]. Koç University.
- Awang, Z. (2012). *Structural equation modeling using AMOS graphic*. Universiti Teknologi MARA Press.
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226–244. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.2.226>
- Bayram, N. (2013). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş* (3. baskı). Ezgi Kitabevi.
- Berlin, L. J., Cassidy, J., & Appleyard, K. (2008). The influence of early attachments on other relationships. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 333–347). Guilford Press.
- Bowlby, J. (1982). *Attachment and loss: Vol. 1. Attachment* (2nd ed.). Basic Books. (Original work published 1969)
- Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46–76). Guilford Press.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2022). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (32. baskı). Pegem Akademi.
- Can, A. (2018). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (4. baskı). Pegem Akademi.
- Cassidy, J. (1994). Emotion regulation: Influences of attachment relationships. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59(2–3), 228–249. <https://doi.org/10.2307/1166148>
- Çelik, M., & Türk, N. (2024). Bağlanma stilleri ölçeği kısa formu'nun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Journal of History School*, 73, 3121–3141. <https://doi.org/10.29228/joh.78675>
- Çetinkaya, B., & Gençöz, T. (2006). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri ve duygu düzenleme. *Türk Psikoloji Dergisi*, 21(57), 33–48.
- Chen, F. F. (2007). Sensitivity of goodness of fit indexes to lack of measurement invariance. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 14(3), 464–504. <https://doi.org/10.1080/10705510701301834>
- Cheung, G. W., & Rensvold, R. B. (2002). Evaluating goodness-of-fit indexes for testing measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 9(2), 233–255. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM0902_5

- Doğan, İ. (2015). *Farklı veri yapısı ve örneklem büyüklüklerinde yapısal eşitlik modellerinin geçerliği ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi* [Doktora tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Fearon, R. P., & Belsky, J. (2016). Precursors of attachment security. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment* (3rd ed., pp. 291–313). Guilford Press.
- Fornell, C., & Larcker, D. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39–50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Green, S. B., & Salkind, N. J. (2010). *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and understanding data* (5th ed.). Pearson.
- Groh, A. M., Fearon, R. P., Bakermans-Kranenburg, M. J., van IJzendoorn, M. H., Steele, R. D., & Roisman, G. I. (2017). Attachment in the early life course: Meta-analytic evidence for its role in socioemotional development. *Child Development Perspectives*, 11(1), 70–76.
- Güler, E., & Türk-Kurtça, T. (2021). Duygu düzenleme gücü ve bağlanma stilleri: Üniversite öğrencileri örneği. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 41(1), 55–72.
- Gürbüz, Ş., & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* (5. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate data analysis*. Pearson.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511–524. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Karagöz, Y. (2021). *Bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği* (3. baskı). Nobel.
- Karakuş, Ö. (2012). Ergenlerde bağlanma stillerinin ölçülmesine ilişkin bir ölçek geliştirme çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(37), 25–38.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Kline, P. (1994). *An easy guide to factor analysis*. Routledge.
- Kobak, R., Cole, H., Ferenz-Gillies, R., Fleming, W., & Gamble, W. (1993). Attachment and emotion regulation during mother-teen problem-solving. *Child Development*, 64(1), 231–245.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28(4), 563–575. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x>
- Main, M., & Solomon, J. (1990). Procedures for identifying infants as disorganized/disoriented. In M. T. Greenberg, D. Cicchetti, & E. M. Cummings (Eds.), *Attachment in the preschool years* (pp. 121–160). University of Chicago Press.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. Guilford Press.
- Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Pereg, D. (2003). Attachment theory and affect regulation: The dynamics of anxiety and caregiving. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 237–252.
- Selçuk, E., Günaydın, G., Sümer, N., & Uysal, A. (2005). Yetişkin bağlanma boyutlarının romantik ilişkilerdeki yansımaları. *Türk Psikoloji Dergisi*, 20(56), 1–22.
- Shields, A., & Cicchetti, D. (1997). Emotion regulation among school-age children: The development and validation of a new criterion Q-sort scale. *Developmental Psychology*, 33(6), 906–916. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.33.6.906>
- Shrestha, N. (2021). Factor analysis as a tool for survey analysis. *American Journal of Applied Mathematics and Statistics*, 9(1), 4–11. <https://doi.org/10.12691/ajams-9-1-2>
- Sroufe, L. A. (2005). Attachment and development: A prospective, longitudinal study from birth to adulthood. *Attachment & Human Development*, 7(4), 349–367. <https://doi.org/10.1080/14616730500365928>
- Sümer, N., & Güngör, D. (1999). Yetişkin bağlanma stillerinin benlik saygısı, ilişki doyumu ve yaşam doyumu ile ilişkileri. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14(44), 35–58.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. Pearson.
- Tavşancıl, E. (2019). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi* (6. baskı). Nobel Yayın Dağıtım.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59(2–3), 25–52.

- Thompson, R. A. (1999). Early attachment and later development. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 265–286). Guilford Press.
- Turp, M. (2020). *Üniversite öğrencilerinde bağlanma stilleri ile duygu düzenleme becerileri* [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi].
- Van IJzendoorn, M. H., Vereijken, C. M., Bakermans-Kranenburg, M. J., & Riksen-Walraven, J. M. (2004). Assessing attachment security with the Attachment Q Sort. *Attachment & Human Development*, 6(2), 223–246. <https://doi.org/10.1080/14616730412331281578>
- Waters, E., & Deane, K. E. (1985). Defining and assessing individual differences in attachment relationships. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 50(1–2), 41–65. <https://doi.org/10.2307/3333826>
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74–85. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/369427>

STATEMENTS

Use of Artificial Intelligence: Artificial intelligence was used solely for translation purposes in the research.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with anyone in the preparation, publication, or any process of the article.

Ethics Approval: This study has received ethics committee approval from the Siirt University Ethics Committee with its decision dated June 3, 2024, and numbered June 5, 2024-7061.

Funding Sources: During the research and implementation process of the article, no funding source(s) were used.

Author Contributions: The authors declare that they (İ. K. and M. Ç.) contributed equally to the article.

Data Sharing: The dataset/data used in the article may be shared within the framework of ethical rules and, if needed, upon request by the journal editorial board.

GİRİŞ

Bağlanma kuramına göre, bir kişinin bakım verenleriyle kurduğu erken dönem ilişkileri, gelişiminin tüm süreçleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Bowlby, 1982; Ainsworth vd., 1978). Bu kuram, bağlanma ilişkilerinin güvenli ya da güvensiz stillerde ortaya çıkabileceği ve bu stillerin benlik algısı, sosyal ilişkiler ve duygu düzenleme gibi temel psikolojik işlevleri doğrudan etkilediğini belirtmektedir (Cassidy, 1994; Mikulincer ve Shaver, 2007). Erken çocukluk dönemi bağlanma deneyimleri, bireyin daha sonraki yaşamında stresle başa çıkma, empati kurma ve yakın bağlar kurma biçimleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Sroufe, 2005; Thompson, 1994).

Bağlanma kuramı bağlamında yapılan araştırmaların büyük bir kısmı, bu kavramın ölçülmesine ve bağlanma örüntülerinin sistematik biçimde sınıflandırılmasına odaklanmıştır. “Yabancı Durum Testi” Ainsworth ve diğerleri (1978) tarafından küçük çocukların bağlanma stillerini gözlemlemek ve ölçmek için oluşturulmuştur. Ancak, bu yaklaşımın uygulamadaki sınırlılıkları ve zorlukları, bağlanmayı ölçmek için alternatif tekniklerin ve ölçeklerin kullanılmasını zorunlu kılmıştır (Waters ve Deane, 1985; Main ve Solomon, 1990). Bu çerçevede yetişkinlerde, ergenlerde ve çocuklarda bağlanmayı değerlendirmek için birçok ölçek geliştirilmiştir. Örneğin, yetişkin bağlanma stillerini ölçmek için ilk öz bildirim ölçeği Hazan ve Shaver (1987) tarafından geliştirilmiş; Bartholomew ve Horowitz (1991) bu alanı genişleterek dört boyutlu bir model önermiştir. Daha sonra bağlanma çalışmalarında en yaygın kullanılan araçlardan biri Brennan, Clark ve Shaver (1998) tarafından geliştirilen “Yakın İlişkilerde Deneyim” (ECR) ölçeği olmuştur.

Türkiye’de bağlanma ölçeği geliştirme ve uyarlama çalışmaları da önemli bir alanyazın oluşturmıştır. Sümer ve Güngör (1999) yetişkin bağlanma stillerinin güvenli, kaygılı ve kaçınmacı yönlerini Türk kültürüne uyarlayarak incelemişlerdir. Benzer şekilde, Çetinkaya ve Gençöz (2006) romantik bağlanmayı ölçek ölçeklerin uyarlama çalışmalarını gerçekleştirmiş, Selçuk vd. (2005) ise bağlanma stilleri ile bireysel farklılıklar arasındaki bağlantıyı araştırmıştır. Ayrıca, Çelik ve Türk (2024), Feeney ve ark. (1994) tarafından geliştirilen bağlanma stilleri ölçeğinin Iwanaga ve ark. (2018) tarafından oluşturulan kısa formunun Türk kültürüne uyarlanmasını gerçekleştirmiştir. İlgili ölçeklerin hiçbirisi erken çocukluk örneklemine yönelik geliştirilmemiştir. Bununla birlikte Tamamlanmamış Oyuncak Bebek Ailesi Hikâyeleri Ölçeği (TOBAH), Cassidy (1988) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek temelde çocukların bebek ailesi hikâyelerini tamamlamaları yoluyla bağlanma temsillerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Buna ek olarak, Waters ve Deane (1985) tarafından oluşturulan Bağlanma Q-Sort, okul öncesi dönemdeki çocukların güvenli bağlanma stillerini değerlendirmede önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. İlgili veri toplama araçları çocukların davranış ve hikâye tamamlama yoluyla bağlanma temsillerini ortaya koymayı amaçlayan gözlem-temelli araçlar iken bu çalışmada geliştirilen ölçek çocukların bağlanma stillerini ebeveyn gözlemleri üzerinden değerlendiren bir veri toplama aracıdır.

Bağlanma ölçekleri, bağlanma stillerini sınıflandırmanın yanı sıra bireylerin psikolojik uyumunu, duygu düzenleme ve sosyal ilişkilerini açıklamak için de kullanılmıştır (Kobak vd., 1993; Mikulincer vd., 2003). Özellikle erken çocukluk dönemine yönelik ölçekler, çocuğun duygusal iklimini, ebeveyn duyarlılığını ve ilişkisel güvenliğini ölçmeyi hedeflemektedir (Berlin vd., 2008; Groh vd., 2017). Bununla birlikte, alanyazında erken çocukluk dönemine özgü, geçerli ve güvenilir bağlanma ölçeklerinin sayısının sınırlı olması dikkat çekmektedir (Fearon ve Belsky, 2016). Mevcut ölçek araçlarının büyük çoğunluğu; ebeveyn raporlamasına bağlı veya gözleme dayalı olması uygulamada bazı sınırlılıklar doğurmaktadır (Van IJzendoorn vd., 2004). Ayrıca Bağlanma Güvensizliği Tarama Envanteri’nin Türkçe uyarlamasına yönelik yapılan çalışmada (Acar & Soydan, 2023), ölçeğin üç faktörlü yapısı doğrulanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısının kabul edilebilir düzeyde olduğu gösterilmiştir. Ancak bu çalışma bir uyarlama çalışması olup ileri düzey psikometrik analizlere yer verilmemiştir. Bu araştırma ise bir uyarlama çalışması olmayıp, bağlanma yapısını açıklanan ortalama varyans (AVE) ve bileşik güvenirlik (CR) değerleri, ölçüt geçerliği ve ölçüm değişmezliği bağlamında ele almaktadır. Bununla birlikte bağlanma yapısı güvensiz bağlanma boyutları üzerinden ele alınmıştır. Bu araştırmada, bağlanma yapısı güvenli ve güvensiz bağlanma boyutlarını kapsayacak biçimde incelenmiştir. Geliştirilen ölçek CR, AVE, ölçüt geçerliği ve ölçüm değişmezliği açısından değerlendirilmiştir.

Son yıllarda yapılan çalışmalar, kültüre özgü bağlanma ölçeklerinin geliştirilmesi ve farklı yaş gruplarına uygun biçimde uyarlanması gerektiğini vurgulanmaktadır (Karakuş, 2012; Turp, 2020). Erken çocukluk dönemi; bağlanma stillerinin en belirgin şekilde gözlemlendiği ve gelecekteki psikososyal uyumun öngörülmesi için kritik veriler sunan bir dönemdir (Sroufe, 2005). Bu bağlamda, çocuklara yönelik bağlanma ölçeği geliştirmek hem kuramsal literatüre katkı sağlamakta hem de uygulamada psikolojik değerlendirme, eğitim planlama ve erken müdahale süreçlerinde önemli rol oynamaktadır.

Bu çalışmanın problemi, okul öncesi dönemde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir bağlanma ölçeğinin eksikliğidir. Bağlanma kuramı çerçevesinde bu eksiklik, çocukların duygularını nasıl düzenlediklerini, sosyal ve duygusal olarak nasıl geliştiklerini anlamayı zorlaştırmaktadır. Sonuç olarak, okul öncesi dönem çocukları için bir bağlanma ölçeğinin geliştirilmesi, bilimsel bilginin üretilmesinin yanı sıra erken çocukluk eğitimine rehberlik, ailelere destek ve psikososyal risklerin erken saptama açısından da büyük önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu ölçek geliştirme çalışması, tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir (Karasar, 2014). Bu bağlamda, 3-6 yaş çocuklarının bağlanma stillerini değerlendirmek amacıyla geliştirilen Bağlanma Stilleri Ölçeği – Ebeveyn Formu’nun geçerlilik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir.

Madde Oluşturma Süreci

Madde geliştirme sürecinde ilk olarak, bağlanma kuramına ilişkin literatür detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu inceleme sürecinde, bağlanma stilleri ile ilgili geliştirilen ölçekler analiz edilmiştir. Bu kapsamda ölçekler madde sayısı, boyutlar ve içerik açısından değerlendirilmiştir. Maddeler yazılırken kuramsal çerçeveden hareketle, 3-6 yaş çocuklarının bağlanma davranışlarını ebeveyn gözlemleri üzerinden değerlendirebilecek şekilde maddeler yazılmıştır. Taslak maddelerin anlaşılır, yaşa uygun ve özellikle gözlemlenebilir davranış göstergelerine dayalı olmasına dikkat edilmiştir. Tüm bu süreçlerin sonunda güvenli, kaygılı ve kaçınan bağlanma stillerine ait alt boyutları kapsayacak şekilde toplam 40 maddelik bir havuz oluşturulmuştur.

Kapsam Geçerliliği

Kapsam geçerliliği için uzman görüşü alınmıştır. Bu amaçla bağlanma stilleri ile ilgili çalışmaları olan 2 psikolog, 2 çocuk gelişimi uzmanı, 3 psikolojik danışman ve 3 okul öncesi olmak üzere toplamda 10 öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmuştur. Alan uzmanları, aday maddelerin bağlanma stillerini ölçebilme uygunluğunu ve içerik olarak yeterli olup olmadığını değerlendirmiştir. Uzman değerlendirmesinde birçok yöntem bulunmaktadır. Mevcut çalışmada “Lawshe’nin İçerik Geçerliliği Yöntemi” kullanılmıştır. Bu yöntemde uzman sayısına göre oluşturulan eşik değerlerine göre maddelerin kabul veya reddedileceğine karar verilir. Örneğin, 10 uzmanın değerlendirmesine göre, maddelerin KGO değerinin en az 0.62 olması gerekmektedir (Lawshe, 1975). Bu değerin altına düşen 10 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ayrıca uzmanlara sunulan formda düzeltme yazabilecekleri bölüm bulunmaktadır. Uzman önerileri doğrultusunda bazı maddelerde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Kapsam geçerliliği sonucunda toplamda 30 maddelik bir form elde edilmiştir.

Görünüş Geçerliliği

Ölçek maddelerinin dil, anlatım ve anlaşılabilirlik açısından uygunluğunu değerlendirmek amacıyla 30 maddelik form bir Türk Dili alanında uzman öğretim üyesinin değerlendirmesine sunulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Örneğin “bana çok yakın olmak istemez” maddesinde çok kelimesi çıkarılmıştır. Daha sonra taslak form, maddelerin anlaşılır olup olmadığını değerlendirmek amacıyla 3-6 yaşları arasında çocuğu olan 24 ebeveyne uygulanmıştır. Elde edilen geri bildirimler doğrultusunda, bazı maddelerde revizyonlar yapılmıştır. Böylece ölçeğin anlaşılabilirliğinin artırılması hedeflenmiştir. Ölçekte yer alan maddelere ilişkin katılımcı görüşlerini belirlemek amacıyla beşli Likert derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Bu doğrultuda maddelere verilen yanıtlar: “Hiçbir zaman

(1)” ile “Her zaman (5)” arasında puanlanmıştır. Belirlenen bu yapı doğrultusunda ölçeğin taslak formu hazır hale getirilmiştir.

Veri Toplama Süreci ve Katılımcı Grubu

Araştırmanın verileri, 3-6 yaşında çocuğu olan ebeveynlerden toplanmıştır. Araştırmanın verilerini toplamadan önce Siirt Üniversitesi Etik Kurulu’ndan etik kurul raporu alınmıştır. Katılımcılara araştırmanın amacının ne olduğu ve gönüllü katılım ile ilgili bilgi verilmiştir. Bununla beraber tüm katılımcılardan bilgilendirmiş onam alınmıştır. Veri toplama sürecinde, Siirt il merkezindeki anaokulu ve kreşler ziyaret edilmiştir. Araştırma formları, ilgili kurumlarda görev yapan okul öncesi öğretmenleri aracılığıyla ebeveynlere ulaştırılmıştır. Araştırmada, kolayda örneklem yöntemi kullanılmıştır. Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) için 300 ebeveyn veri toplanmıştır. Ayrıca Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için ise 180 ebeveyn veri toplanmıştır. Ölçek geliştirme çalışmalarında örneklem büyüklüğüne ilişkin farklı görüşler vardır. Örneğin, örneklem büyüklüğünün madde sayısının 10 katı olması (Kline, 1994), ölçekte bulunan madde sayısının en az 5 katı olması (Gürbüz & Şahin, 2018) ya da en az 100 katılımcı olması gerektiği (Hair ve ark., 2014) yönünde görüşler vardır. Bu bağlamda, mevcut araştırmada önerilen kriterleri karşılayan bir örneklem büyüklüğüne ulaşılmıştır. Tablo 1’de örneklem ait sosyodemografik özelliklere tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Sosyodemografik Özellikler

Değişkenler	Kategoriler	n	%
Ebeveyn Cinsiyeti	Kadın	286	59.6
	Erkek	194	40.4
Çocuğun Cinsiyeti	Kadın	232	48.3
	Erkek	248	51.7
	Okuryazar	18	3.7
Eğitim Durumu	İlkokul	70	14.5
	Ortaokul	85	17.7
	Lise	97	20.2
	Lisans	170	35.4
	Lisans üstü	40	8.3
	Demokratik	172	35.8
Algılanan Anne Baba Tutumu	Otoriter	134	27.9
	Aşırı Koruyucu	107	22.3
	İzin Verici	67	14.0
	Çok kötü	2	.4
Algılanan Sosyo-Ekonomik Düzey	Kötü	32	6.7
	Orta	278	57.9
	İyi	152	31.7
Toplam	Çok iyi	16	3.3
		480	100

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların %59.6’sı kadın ve %40.4’ü erkek olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan çocukların %48.3’ü kız, %51.7’si erkektir. Katılımcıların büyük bir bölümünün algıladığı sosyoekonomik durum ortadır (%57.9). Ayrıca katılımcıların yaş ortalaması 34.2 iken çocukların yaş ortalaması 5.3’tür.

BULGULAR

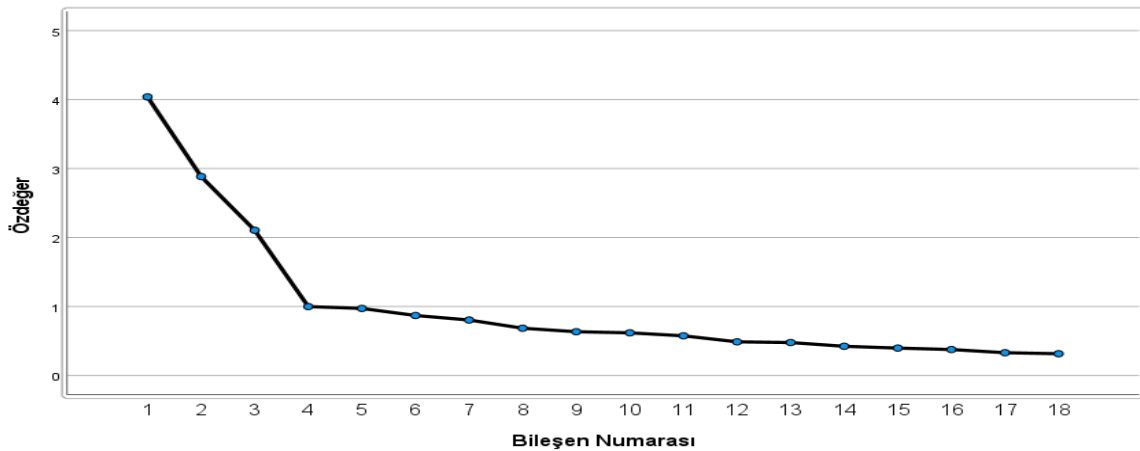
Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)

Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmadan önce veriler normal dağılım, çoklu normal dağılım uç ve kayıp değerler, örneklem yeterliliği açısından değerlendirilmiştir (Büyüköztürk, 2018). İlk olarak bütün maddelerin dağılım gösterip göstermediği basıklık ve çarpıklık değerlerine bakılarak karar verilmiştir. Bu kapsamda iki madde analizlerden (M2 ve M11) çıkarılmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değerine bakılarak örneklem faktör analizi için uygunluğu karar verilmiştir. Bu değer .60 üstü olması gerekmektedir. Ayrıca korelasyon matrisindeki ilişkilerin faktör analizi için yeterli olup olmadığına Bartlett Küresellik Testi ile karar verilmiştir. Bu testin sonucunun anlamlı olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2018). KMO değeri .806’dır. Tavşancıl’a (2019) göre bu değerinin .80 ve üstü olması çok iyi olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca Bartlett Küresellik Testi sonuçları da anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 3668.75$, sd

= 703, $p < .001$). Bu sonuca göre veriler çoklu normal dağılım göstermektedir. Ayrıca bu değer, değişkenler arasında yeterli düzeyde korelasyon bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Ölçeğin faktör yapısının belirlenmesi için birçok yöntem bulunmaktadır. Faktör sayısının belirlenmesi amacıyla farklı yöntemlerden faydalanılmaktadır. Bunlardan biri de kuramsal temelleri referans alarak faktör sayısının belirlenmesidir. Bağlanma kuramına göre bağlanma stilleri güvenli, kaygılı ve kaçınan olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu nedenle, çalışmada faktör sayısı kuramsal çerçeveye uygun olarak üç faktörle sınırlandırılmıştır. Bununla birlikte faktörlerin özdeğerlerine, faktörlerin açıkladığı varyans oranına ve çizgi grafiğine de bakılmıştır. Özdeğerin 1'in üstünde olması faktörün anlamlı olarak kabul edilmesi için gereklidir (Green ve Salkind, 2010). Ayrıca çizgi grafiğinde (scree plot) eğrinin yatay bir seyir izlemeye başladığı noktadan itibaren eklenen faktörlerin açıklayıcılık düzeyi düşmektedir. Bu faktörler modele anlamlı bir katkı sunmamaktadır (Can, 2016). Bununla birlikte faktörler arasında ilişki olabileceği varsayımıyla eğik döndürme yöntemlerinden Promax tercih edilmiştir (Gürbüz & Şahin, 2018).

Ölçekten madde çıkarılmasına karar verilirken ilk olarak madde faktör yüklerine bakılmıştır. Bir maddenin ait olduğu faktörü temsil edebilmesi için faktör yükünün en az .45 olması beklenmektedir. (Büyüköztürk, 2018). Mevcut çalışmada faktör yükü .45 altında olan 14 madde analizden çıkarılmıştır. Daha sonra maddelerin ortak varyans değerleri incelenmiştir. Bu değer .20 altında olması durumunda ilgili maddenin ölçekten çıkarılması önerilir (Büyüköztürk ve ark., 2022). Bu kapsamda bu şartı sağlamayan dört madde ölçekten çıkarılmıştır. Ayrıca binişik olan 2 madde analizlerden çıkarılmıştır. Binişik madde iki farklı faktörde yeterli yük değerine sahip olduğu halde, faktör yük değerleri arasındaki fark .10 altında olan maddelerdir (Tavşancıl, 2019). Analiz sonucunda gerekli kriterleri sağlamayan toplamda 20 madde ölçekten çıkarılmıştır. Sonuç olarak toplamda 18 madde ve 3 boyuttan oluşan bir ölçek elde edilmiştir. Şekil 1'de görüldüğü gibi üçüncü bileşenden sonra grafikte belirgin bir kırılma yoktur. Özdeğeri 1'in üzerinde olan yalnızca üç faktör bulunmaktadır. Bu ölçeğin üç faktörlü bir yapıdan oluştuğunu göstermektedir.



Şekil 1. Çizgi Grafiği

Tablo 2'de maddelerin tanımlayıcı istatistiklerine yer verilmiştir.

Tablo 2. 3-6 Yaş Çocuklarının Bağlanma Stilleri Ebeveyn Formu Ölçeğinin Maddelerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Maddeler	$\bar{X}$	SS	Düzeltilmiş Madde-Toplam Korelasyonu	Ortak Faktör Varyansları
Madde 1	3.58	1.04	.340	.319
Madde 2	3.63	1.33	.417	.391
Madde 3	3.69	1.29	.497	.509
Madde 4	3.51	1.16	.464	.498
Madde 5	3.49	1.19	.572	.620
Madde 6	2.30	1.19	.477	.391
Madde 7	2.03	1.28	.570	.506
Madde 8	1.88	1.30	.638	.592
Madde 9	1.94	1.33	.617	.578

Madde 10	1.79	1.33	.665	.631
Madde 11	2.11	1.21	.538	.465
Madde 12	2.28	1.22	.502	.410
Madde 13	3.47	1.18	.444	.389
Madde 14	2.97	1.22	.615	.565
Madde 15	2.50	1.17	.636	.576
Madde 16	2.57	1.20	.643	.601
Madde 17	2.30	1.11	.582	.515
Madde 18	2.23	1.11	.549	.473

Tablo 2 incelendiğinde maddelerin ortak varyans değerlerinin .319 ile .601 arasında değiştiği görülmektedir. Bunula birlikte düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarına ait değerler .340 ile .643 arasında değişmektedir. Tablo 3'te açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 3. Açımlayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Madde 1	.561		
Madde 2	.626		
Madde 3	.700		
Madde 4	.694		
Madde 5	.774		
Madde 6		.602	
Madde 7		.721	
Madde 8		.775	
Madde 9		.745	
Madde 10		.796	
Madde 11		.682	
Madde 12			.608
Madde 13			.620
Madde 14			.757
Madde 15			.763
Madde 16			.767
Madde 17			.694
Madde 18			.663
Özdeğer	4.039	2.884	2.105
Açıklanan Varyans	22.44	16.02	11.69
Açıklanan Toplam Varyans		50.161	

Tablo 3'te görüldüğü üzere birinci faktör 5, ikinci faktör 6 ve üçüncü faktör 7 olmak üzere ölçek toplamda on sekiz maddeden oluşmaktadır. Maddelerin faktör yükleri .561 ile .796 arasında değişmektedir. Ayrıca açıklanan toplam varyans 50.161'dir. Sosyal bilimlerde yapılan çalışmalarda, toplam varyans oranının %40 ile %60 arasında olması ölçeğin faktörel geçerliliğinin yeterli olduğunu göstermektedir (Tavşancıl, 2019).

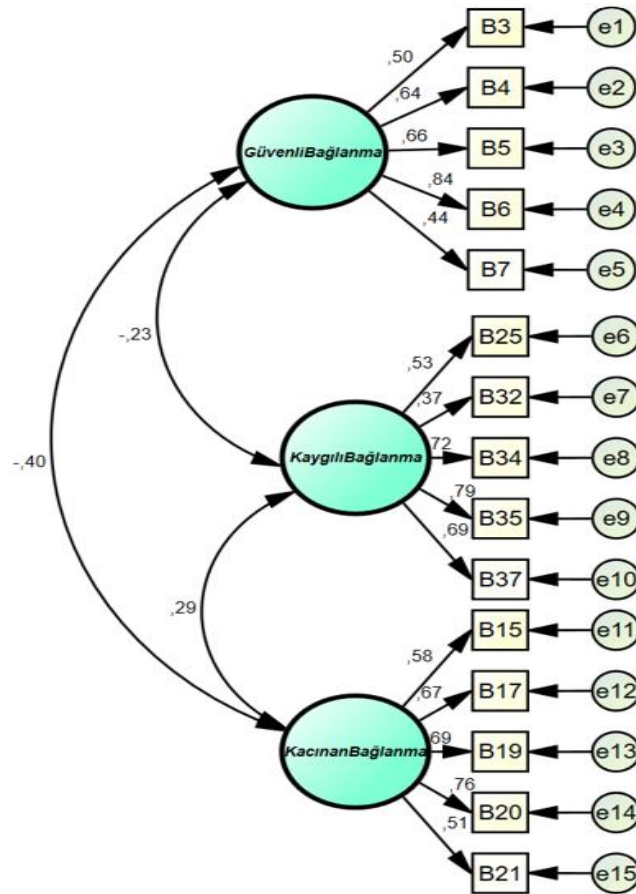
Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen 18 madde ve 3 alt boyuttan oluşan yapının doğrulanması amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar, model uyum kriterleri, mutlak uyum değerleri, artık temelli uyum değerleri ve karşılaştırmalı uyum değerleri göz önüne alınarak değerlendirilmiştir. Model uyum değerlerinin değerlendirilmesinde Tabachnick ve Fidell (2007), Bayram (2013) ile Karagöz (2017) tarafından önerilen ölçütler esas alınmıştır. Tablo 5'te iyi uyum, kabul edilir uyum, modifikasyon öncesi uyum ve modifikasyon sonrası uyum değerlerine yer verilmiştir. Tablo 5'te görüldüğü gibi CFI, IFI, GFI ve GFI değerleri öngörülen uyum referans değerleri aralığında değildir. Bundan dolayı bazı modifikasyonlar yapılmıştır. Modelin uyum değerleri istenilen aralıklarda olmadığında, ilk olarak ölçüm modelinde yer alan gözlenen değişkenlerin örtük değişkeni anlamlı biçimde yordayıp yordamadığı incelenir (Doğan, 2015). Mevcut araştırmada tüm gözlenen değişkenler faktörlerine anlamlı bir şekilde bağlanmaktadır (Yaşlıoğlu, 2017). Bu işlemlerden sonra gözlenen değişkenler arasındaki hata terimlerinin (öncelikle en yüksekte başlanarak) ilişkilendirilmesi ve birden fazla değişkenin hata terimleriyle kovaryans gösteren gözlenen değişkenlerin modelden çıkarılması yer almaktadır (Awang, 2012). Bu kapsamda birçok maddenin hata terimleri ile ilişkili olan m7, m14 ve m18 analizden çıkarılmıştır. Tablo 4 incelendiğinde gerçekleştirilen işlemlerden sonra modelin iyi uyum değerlerine ulaştığı [χ^2 /serbestlik derece-oran = 1.4; CFI = .95; IFI=.95; GFI = .92; RMSEA = .04, SRMR =.05] görülmektedir.

Tablo 4. Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum İndeksleri

DFA	X ² /df	CFI	RMSEA	IFI	GFI	SRMR	TLI
İyi Uyum	≤3	≥.95	≤.05	≥.95	≥.90	≤ .05	>0.9
Kabul Edilebilir Uyum	3<-<5	≥.90	≤.08	≥.90	≥0.85	≤.08	>0.8
Modifikasyon Öncesi Uyum değerleri	1.9	.87	.07	.87	.87	.07	.85
Modifikasyon Sonrası Uyum Değerleri	1.41	.95	.04	.95	.92	.05	.94

Tablo 4 incelendiğinde birinci düzey faktör analizi sonucunda elde edilen uyum indeks değerlerinin iyi uyum ölçütlerini karşıladığı görülmektedir. Şekil 1’de birinci düzey doğrulayıcı faktör analizine ilişkin modele yer verilmiştir.



Şekil 2. Birinci Düzey DFA Ölçme Modeli

Şekil 2’de görüldüğü gibi madde faktör yükleri .37 ile .84 arasında değişmektedir.

Yakınsak ve Iraksak Geçerlilik

Yakınsak geçerliliği için bileşik güvenirlik (CR) ve ortalama açıklanan varyans (AVE) değerleri ölçüt alınmaktadır. AVE değerinin .50’nin üzerinde olması gerektiği belirtilmektedir (Shrestha, 2021). Ayrıca CR > AVE koşulunun sağlanması da aranmaktadır (Hair ve ark., 2014). Bununla birlikte, AVE değerinin .50’nin altında ise CR değerinin .60’tan büyük olması durumunda, yakınsak geçerliliğin sağlandığı kabul edilmektedir (Fornell & Larcker, 1981; Shrestha, 2021). Iraksak (ayrışım) geçerlilik için ise, bir faktörün ASV ve MSV değerlerinin AVE değerinden küçük olması gerekmektedir (Hair ve ark., 2014). Ayrıca, ayrışım geçerliliğinin sağlanabilmesi için, her bir faktörün AVE değerinin karekökünün, o faktörün diğer faktörlerle olan korelasyonlarından daha yüksek olması gerekmektedir (Fornell & Larcker, 1981).

Tablo 5. Yakınsak ve İraksak Geçerlilik

Faktörler	CR	AVE	ASV	MSV	MaxR(H)	Faktör 1	Faktör 2	Faktör3
Kaygılı	.77	.408	.06	.08	.81	.64		
Kaçınan	.78	.418	.11	.16	.80	.29	.65	
Güvenli	.76	.400	.10	.16	.82	-.23	-.40	.63

Tablo 5’ te görüldüğü gibi CR değerleri tüm boyutlar için .60’nın üstündedir. Ayrıca AVE değerleri .40 ile .42 arasında değişmektedir. Bu sonuçlara göre ölçeğin benzeşim geçerliğini sağladığı söylenebilir. Ayrıca tüm boyutlar için AVE değerleri MSV ve ASV değerlerinden büyüktür. Bununla birlikte AVE değerinin karekökü (.64, .65 ve .63) diğer boyutlarla olan korelasyon değerinden büyüktür. Bütün bu bulgular, beraber değerlendirildiğinde ölçeğin yakınsak ve ıraksak geçerliliği sağladığı söylenebilir.

Ölçüm Değişmezliği

Bu araştırmada ölçme değişmezliğinin sağlanıp sağlanmadığını tespit etmek ki-kare (χ^2), CFI, RMSEA ve SRMR değerleri dikkate alınmıştır. Bu kapsamda model geçişlerinde ilgili uyum indeks ölçütlerindeki değişiklikler incelenmiştir.

Tablo 6. Ölçüm Değişmezliğine İlişkin Sonuçlar

Cinsiyet		χ^2	df	RMSEA	CFI	SRMR	$\Delta\chi^2$	Δdf	p	ΔCFI	$\Delta RMSEA$	$\Delta SRMR$
Model	Ölçme Değişmezliği											
Serbest Model	Bıçimsel	267.62	174	.041	.927	.0534				-	-	-
Model 1	Metrik	274.14	186	.038	.931	.0541	6.52	12	.886	.004	-.003	.0007
Model 2	Skalar	287.61	201	.037	.932	.0541	13.47	15	.569	.001	-.001	.000
Model 3	Katı	312.11	216	.037	.925	.0547	24.5	15	.057	-.007	.000	.0006

Bazı araştırmacılara göre ΔCFI değerinin, gizli değişkenlerle gözlenen skorlar arasındaki ilişkiyi en iyi şekilde yansıttığından ΔCFI ’nin raporlanmasının yeterli olduğu öne sürmektedir. Bununla birlikte, özellikle skalar değişmezlik aşamasında, ΔCFI ’ye ek olarak $\Delta RMSEA$ ’nın da raporlanmasının önemlidir (Chen, 2007; Cheung & Rensvold, 2002). Chen’e (2007) göre, metrik ve skalar değişmezlik analizlerinde ΔCFI ’nin 0.01’den, $\Delta RMSEA$ ’nın 0.015’ten küçük olması model uyumunun gruplar arasında yeterli olduğunu göstermektedir. Ayrıca, $\Delta SRMR$ değeri için metrik değişmezlikte 0.03’ten, skalar değişmezlikte ise daha katı bir sınır olan 0.015’ten küçük olması beklenmektedir. Dolayısıyla Tablo 6 incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre bıçimsel, metrik, skalar ve katı ölçme değişmezliği sağlandığı söylenebilir.

Madde Ayırt Ediciliği

İç geçerlilik kapsamında, ölçeğin madde ayırt ediciliğini tespit etmek amacıyla alt %27 ve üst %27’lik gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığı bağımsız örneklem t testi ile değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Alt %27 ve Üst 27’lik Gruplar için Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Maddeler	t değerleri	p
Madde 1	9.81	<.01
Madde 2	13.83	<.01
Madde 3	15.25	<.01
Madde 4	16.61	<.01
Madde 5	7.45	<.01
Madde 6	9.01	<.01
Madde 8	4.99	<.01
Madde 9	12.82	<.01
Madde 10	13.27	<.01
Madde 11	12.14	<.01
Madde 12	12.64	<.01
Madde 13	8.55	<.01

Madde 14	9.20	<.01
Madde 15	8.84	<.01
Madde 17	7.88	<.01

N_{Alt} %27=49 ve N_{Üst} %27=49

Tablo 7’de görüldüğü üzere ölçeğin bütün maddeleri için alt ve üst grupları arasındaki t değerleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Ölçüt Geçerliliği

Bu aşamada Bağlanma Stilleri Ölçeğinin birleşme ve ayrılma geçerliği için 150 kişiden toplanan veriler analiz edilmiştir. Bu kapsamda Duygu Düzenleme Ölçeğinin dayanıksızlık-olumsuzluk ve duygusal düzenleme alt boyutları kullanılmıştır. İlgili ölçek Shields ve Cicchetti (1997) tarafından geliştirilmiştir. Türkçe ’ye uyarlama çalışması Altan (2006) tarafından yapılmıştır. Ölçek toplamda 24 maddeden oluşmakta olup iki alt boyuta sahiptir. Değişkenlik-Olumsuzluk alt ölçeği; harekete geçme, tepkisellik, öfke kontrolü, huysuzluk ve esnek olmamaya yönelik maddeleri içermektedir. Duygusal düzenleme alt ölçeğinde ise uygun gelişimsel davranış, empati, uygun duygu sergileme ve duygusal farkındalığa yönelik maddeler yer almaktadır.

Tablo 8. Ölçekler Arası Korelasyonlar

Değişkenler	1	2	3
1.Güvenli Bağlanma	-		
2.Kaygılı Bağlanma	-.34**	-	
3.Kaçınan Bağlanma	-.40**	.36**	-
4.Değişkenlik-Olumsuzluk	-.38**	.30**	.46**
5.Duygusal Düzenleme	.35**	-.33**	-.26**

**p<.01

Tablo 8 incelendiğinde, güvenli bağlanma ile duygusal düzenleme ($r = .35$) arasında pozitif ve değişkenlik-olumsuzluk ($r = -.38$) ile negatif anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Kaygılı bağlanma ile duygusal düzenleme ($r = -.33$) arasında negatif ve değişkenlik ($r = .30$) ile pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Ayrıca kaçınan bağlanma ile duygusal düzenleme ($r = -.26$) arasında negatif ve değişkenlik-olumsuzluk ($r = .46$) ile pozitif anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bu bulgular ölçeğinin birleşme ve ayrılma geçerliliğini sağladığının kanıtıdır.

Güvenirlikle İlgili Bulgular

Ölçeğin güvenirliği için Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı ve McDonald's Omega (ω) katsayısı bulunmuştur. Bu analizlerde elde edilen bulgulara Tablo 9’da yer verilmiştir.

Tablo 9. Ölçeğin Güvenirlik Analizi Sonuçları

	α	ω
Güvenli Bağlanma	.75	.76
Kaygılı Bağlanma	.75	.76
Kaçınan Bağlanma	.78	.78

Tablo 9’da görüldüğü üzere Cronbach’s Alfa iç tutarlılık ve McDonald's Omega (ω) katsayısı .70 üstündedir. Bu değerlerin .70 ve üstü olması ölçeğin güvenir olduğunu göstermektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada geliştirilen Okul Öncesi Dönem Çocuklar İçin Bağlanma Stilleri Ölçeği, Bowlby’nin geliştirdiği bağlanma kuramıyla uyumlu sonuçlar ortaya koymuştur. Ayrıca elde edilen sonuçlar geliştirilen ölçeğin, erken çocukluk döneminde bağlanma stillerinin güvenilir ve geçerli bir biçimde değerlendirmeye olanak tanıyan bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın sonuçları, okul öncesi dönemde bağlanma stillerini ölçme konusundaki mevcut zorlukların aşılabileceğini göstermektedir. Geleneksel olarak, çocukların bağlanma stillerini değerlendirmek için Yabancı Durum Testi gibi gözleme dayalı yöntemler veya ebeveyn raporları (Q-Sort) kullanılmaktadır (Waters ve Deane, 1985; Van IJzendoorn vd.; 2004). Ancak bu yöntemler zaman alıcı ve kültürel farklılıklara karşı duyarlı olmaları nedeniyle sınırlılıklar barındırmaktadır. Geliştirilen yeni ölçekle beraber hem uygulama kolaylığı sağlaması hem de kültürel bağlama uyarlabilir olmasıyla bu eksiklik giderilmektedir.

Faktör analizi bulguları; ölçeğin güvenli, kaygılı ve kaçınan bağlanma stillerini yansıtan üç boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Bu sonuç, Bowlby'nin (1982) bağlanma kuramı ile Ainsworth vd.'nin (1978) yabancı durum testine dayalı sınıflandırmalarıyla paralellik göstermektedir. Fakat yetişkin bağlanmasında kullanılan dört boyutlu modellerden (Bartholomew ve Horowitz, 1991) farklılık göstererek, okul öncesi dönemde bağlanma davranışlarının daha yalın bir yapıya sahip olabileceğini ortaya koymaktadır. Bu durum, bağlanma gelişiminin yaşla birlikte karmaşıklaştığını öne süren kuramsal yaklaşımlarla uyumludur (Mikulincer ve Shaver, 2007; Thompson, 1999). Özellikle güvenli bağlanma alt boyutunun yüksek iç tutarlılığı, bu boyutun erken çocukluk döneminde sosyal-duygusal gelişim üzerinde ne kadar belirleyici olduğunu gösteren araştırmalarla örtüşmektedir (Cassidy, 1994; Sroufe, 2005). Çalışma, güvensiz bağlanma stillerinin (kaygılı ve kaçınan) erken çocukluk döneminde bile ayırt edilebilir olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, bağlanma stillerinin yalnızca "güvenli-güvensiz" ikili ayrımına indirgenemeyeceğini savunan alanyazınla paralellik göstermektedir (Bartholomew ve Horowitz, 1991; Hazan ve Shaver, 1987; Mikulincer ve Shaver, 2007; Van IJzendoorn vd., 2004). Ayrıca, Sümer ve Güngör'ün (1999) ile Çelik ve Türk'ün (2024) yetişkinler için yaptıkları ölçek uyarlama çalışmalarında elde ettikleri sonuçlar ile bu çalışmanın çocuklarda elde ettiği üç boyutlu yapının benzerlik göstermesi, Türkiye'deki bağlanma araştırmalarını da desteklemektedir. Benzer şekilde, Seven (2006) çocuklarda bağlanma stillerinin ebeveyn davranışlarıyla doğrudan ilişkili olduğunu ve bu bağlanma stillerinin erken yaşta gözlemlenebileceğini ortaya koymuştur. Bu noktada, ölçeğin erken çocukluk dönemine özgü geliştirilmiş olması, alanyazına önemli bir katkı sunmaktadır.

ÖNERİLER VE ÇIKARIMLAR

Her çalışmada olduğu gibi bu çalışmada da bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. İlk olarak araştırma verileri kolayda örnekleme yöntemiyle tek bir bölgeden elde edilmiştir. Bu durum bulguların genellenebilirliğini sınırlayabilir. Bir diğer sınırlılık ise verilerin ebeveyn algısına dayanıyor olmasıdır. Ölçeğin gelecekte yapılacak araştırma ve uygulamalarda kullanılması önerilmektedir.

Bu ölçek erken çocukluk döneminde bağlanma stillerinin ölçümü için güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktadır. Ölçeğin hem bilimsel araştırmalara yeni veriler kazandıracağı hem de öğretmen ve ebeveynler için pratik bir araç olacağı ve bu sayede çocukların bağlanma stillerini erken yaşta anlamının ve gerekli durumlarda erken müdahale programları ve psiko-eğitsel destek çalışmaları başlatmanın mümkün hâle geleceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, A., & Soydan, S. (2023). Bağlanma güvensizliği tarama envanterinin (2–5 yaş) Türkçeye uyarlama çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi (Journal of Early Childhood Studies)*, 7(2), 143–161. <https://doi.org/10.24130/eccdjecs.1967202372500>
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Erlbaum.
- Altan, Ö. (2006). *The effects of maternal socialization and temperament on children's emotion regulation* [Unpublished master's thesis]. Koç University.
- Awang, Z. (2012). *Structural equation modeling using AMOS graphic*. Universiti Teknologi MARA Press.
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226–244. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.2.226>
- Bayram, N. (2013). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş* (3. baskı). Ezgi Kitabevi.
- Berlin, L. J., Cassidy, J., & Appleyard, K. (2008). The influence of early attachments on other relationships. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 333–347). Guilford Press.
- Bowlby, J. (1982). *Attachment and loss: Vol. 1. Attachment* (2nd ed.). Basic Books. (Original work published 1969)
- Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46–76). Guilford Press.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2022). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (32. baskı). Pegem Akademi.
- Can, A. (2018). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (4. baskı). Pegem Akademi.
- Cassidy, J. (1994). Emotion regulation: Influences of attachment relationships. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59(2-3), 228-249. <https://doi.org/10.2307/1166148>
- Çelik, M., & Türk, N. (2024). Bağlanma stilleri ölçeği kısa formu'nun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Journal of History School*, 73, 3121-3141. <https://doi.org/10.29228/joh.78675>
- Çetinkaya, B., & Gençöz, T. (2006). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri ve duygu düzenleme. *Türk Psikoloji Dergisi*, 21(57), 33-48.
- Chen, F. F. (2007). Sensitivity of goodness of fit indexes to lack of measurement invariance. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 14(3), 464-504. <https://doi.org/10.1080/10705510701301834>
- Cheung, G. W., & Rensvold, R. B. (2002). Evaluating goodness-of-fit indexes for testing measurement invariance. *Structural Equation Modeling*, 9(2), 233-255. https://doi.org/10.1207/S15328007SEM0902_5
- Doğan, İ. (2015). *Farklı veri yapısı ve örneklem büyüklüklerinde yapısal eşitlik modellerinin geçerliği ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi* [Doktora tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Fearon, R. P., & Belsky, J. (2016). Precursors of attachment security. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment* (3rd ed., pp. 291-313). Guilford Press.
- Fornell, C., & Larcker, D. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Green, S. B., & Salkind, N. J. (2010). *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and understanding data* (5th ed.). Pearson.
- Groh, A. M., Fearon, R. P., Bakermans-Kranenburg, M. J., van IJzendoorn, M. H., Steele, R. D., & Roisman, G. I. (2017). Attachment in the early life course: Meta-analytic evidence for its role in socioemotional development. *Child Development Perspectives*, 11(1), 70-76.
- Güler, E., & Türk-Kurtça, T. (2021). Duygu düzenleme güçlüğü ve bağlanma stilleri: Üniversite öğrencileri örneği. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 41(1), 55-72.
- Gürbüz, Ş., & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* (5. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate data analysis*. Pearson.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511-524. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Karagöz, Y. (2021). *Bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği* (3. baskı). Nobel.
- Karakuş, Ö. (2012). Ergenlerde bağlanma stillerinin ölçülmesine ilişkin bir ölçek geliştirme çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(37), 25-38.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Kline, P. (1994). *An easy guide to factor analysis*. Routledge.
- Kobak, R., Cole, H., Ferenz-Gillies, R., Fleming, W., & Gamble, W. (1993). Attachment and emotion regulation during mother-teen problem-solving. *Child Development*, 64(1), 231-245.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28(4), 563-575. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x>
- Main, M., & Solomon, J. (1990). Procedures for identifying infants as disorganized/disoriented. In M. T. Greenberg, D. Cicchetti, & E. M. Cummings (Eds.), *Attachment in the preschool years* (pp. 121-160). University of Chicago Press.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. Guilford Press.
- Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Pereg, D. (2003). Attachment theory and affect regulation: The dynamics of anxiety and caregiving. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 237-252.
- Selçuk, E., Günaydın, G., Sümer, N., & Uysal, A. (2005). Yetişkin bağlanma boyutlarının romantik ilişkilerdeki yansımaları. *Türk Psikoloji Dergisi*, 20(56), 1-22.

- Shields, A., & Cicchetti, D. (1997). Emotion regulation among school-age children: The development and validation of a new criterion Q-sort scale. *Developmental Psychology*, 33(6), 906–916. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.33.6.906>
- Shrestha, N. (2021). Factor analysis as a tool for survey analysis. *American Journal of Applied Mathematics and Statistics*, 9(1), 4–11. <https://doi.org/10.12691/ajams-9-1-2>
- Sroufe, L. A. (2005). Attachment and development: A prospective, longitudinal study from birth to adulthood. *Attachment & Human Development*, 7(4), 349–367. <https://doi.org/10.1080/14616730500365928>
- Sümer, N., & Güngör, D. (1999). Yetişkin bağlanma stillerinin benlik saygısı, ilişki doyumu ve yaşam doyumu ile ilişkileri. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14(44), 35–58.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. Pearson.
- Tavşancıl, E. (2019). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi* (6. baskı). Nobel Yayın Dağıtım.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59(2–3), 25–52.
- Thompson, R. A. (1999). Early attachment and later development. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 265–286). Guilford Press.
- Turp, M. (2020). *Üniversite öğrencilerinde bağlanma stilleri ile duygu düzenleme becerileri* [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi].
- Van IJzendoorn, M. H., Vereijken, C. M., Bakermans-Kranenburg, M. J., & Riksen-Walraven, J. M. (2004). Assessing attachment security with the Attachment Q Sort. *Attachment & Human Development*, 6(2), 223–246. <https://doi.org/10.1080/14616730412331281578>
- Waters, E., & Deane, K. E. (1985). Defining and assessing individual differences in attachment relationships. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 50(1–2), 41–65. <https://doi.org/10.2307/3333826>
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74–85. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/369427>

BEYANLAR

Yapay Zeka Kullanımı: Araştırmada yapay zekâ sadece çeviri amaçlı kullanılmıştır.

Çıkar Çatışması: Makalenin hazırlanmasında, yayımlanmasında veya herhangi bir sürecinde hiç kimseyle herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Etik Onay: Siirt Üniversitesi Etik Kurulu'nun 03.06.2024 tarih ve 05.06.2024-7061 sayılı kararı ile etik kurul onayı almıştır.

Fon Kaynakları: Makalenin araştırma ve uygulama sürecinde herhangi bir fon kaynağı kullanılmamıştır.

Yazar Katkıları: Makalenin tüm bölümlerine İ. K. ve M. Ç. tarafından eşit düzeyde katkı sağlanmıştır.

Veri Paylaşımı: Makalede kullanılan veri seti / veriler, etik kurallar dahilinde ve ihtiyaç halinde, dergi editör kurulu tarafından istenmesi halinde paylaşılabılır.

Appendix / Ek:

Parent Form Attachment Styles Scale for Children Aged 3-6 / 3-6 Yaş Çocuklarının Bağlanma Stilleri Ölçeği- Ebeveyn Formu

3-6 YAŞ ÇOCUKLARININ BAĞLANMA STİLLERİ ÖLÇEĞİ- EBEVEYN FORMU	Neredeyse Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Neredeyse Her Zaman
Güvenli Bağlanma Alt Boyutu					
1-Başkalarına karşı empatik davranır.	1	2	3	4	5
2-Başkalarına karşı kırıcı değildir	1	2	3	4	5
3-Arkadaşlık kurmada sorun yaşamaz.	1	2	3	4	5
4-Yabancı ortamlara kolaylıkla uyum sağlar	1	2	3	4	5
5-Yakın ilişkiler kurmakta zorlanmaz	1	2	3	4	5
Kaçınan Bağlanma Alt Boyutu					
6-Başkalarıyla vakit geçirmeyi tercih etmez.	1	2	3	4	5
7-Bize ya da bir başkasına sevgi göstermez.	1	2	3	4	5
8-Bana çok yakın olmak istemez.	1	2	3	4	5
9-Anne ve babasına sarılmaktan hoşlanmaz.	1	2	3	4	5
10-Arkadaşının olup olmamasını pek önemsemez.	1	2	3	4	5
Kaygılı Bağlanma Alt Boyutu					
11.Arkadaşlarıyla yakın olmak istemesine rağmen reddedileceğini düşünüp korkar	1	2	3	4	5
12.Diğerleri tarafından onaylanmadığında kendini kötü hisseder	1	2	3	4	5
13. Arkadaşlarının kendisine küsmesi düşüncesinden endişelenir	1	2	3	4	5
14. Diğer çocukların onunla arkadaş olmamasından çekinir ya da korkar	1	2	3	4	5
15.Arkadaşlarına yakın olmak istediği kadar onların da ona yakın olmak istemeyeceğinden korkar	1	2	3	4	5